

בע"א (חדרה) 42879-02-14 - עמאד מחאג'נה נ' עיריית חדרה

בע"א (חדרה) 42879-02-14 - עמאד מחאג'נה נ' עיריית חדרהשלום חדרה

בע"א (חדרה) 42879-02-14

עמאד מחאג'נה

נגד

עיריית חדרה

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים בחדרה

[11.06.2014]

כב' השופטת טל תדמור-זמיר

החלטה

בפני בקשה לביטול 5 דו"חות חניה: דו"ח מס' 4676565 מיום 14.12.00; דו"ח מס' 1497215 מיום 2.3.98; דו"ח מס' 21064852 מיום 20.7.99; דו"ח מס' 19699966 מיום 12.1.04 ודו"ח מס' 19830264 מיום 25.2.04 (להלן: "הדו"חות") שניתנו למבקש בתחום שיפוט של המשיבה.

טענות הצדדים

המבקש טוען כי מעולם לא קיבל הדו"חות ואך ביום 17.9.13 נודע לו לראשונה אודותיהם, עת הגיעו לביתו מעקלים וביקשו להוציא מיטלטלין מדירתו. באותן נסיבות שילם המבקש למעקלים את סכום החוב בסך של ₪ 3,941 "תחת מחאה", ועתה מבקש הוא להשיב הסכום לידיו בשל התיישנות העבירה.

לטענת המבקש משהדו"חות לא הומצא לידיו תוך שנה מיום ביצוע העבירה יש לקבוע כי הדו"חות התיישנו ואין בהודעות שנמסרו מאוחר יותר (טענה המוכחשת) כדי לגבור על התיישנות העבירה.

לטענת המשיבה היא שלחה למבקש הודעת תשלום הקנס בגין הדו"חות בדואר רשום במועד הקבוע בחוק כעולה מ"רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" (נספחים ב' עד ב'5 לתגובה) ולכן יש לראות את המבקש כאילו הורשע ונגזר עליו הקנס, מאחר וחלפו המועדים הקצובים בחוק להגשת בקשה להישפט והמבקש לא העלה כל טעם לאיחור בהגשת בקשתו.

המשיבה אף צרפה לתגובתה דרישות תשלום אשר נמסרו למבקש במסירה אישית, ביום 28.12.09 וביום 19.5.10 (נספח ג'1 ו- ג'2 לתגובה) ועל כן טענה כי הבקשה הוגשה בשיהוי ניכר.

כן טוענת המשיבה כי אין בנסיבות המקרה משום נסיבות חריגות המצדיקות קיום דיון במעמד הצדדים ויש לדחות את הבקשה.

דין

לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה לה סבורה אני כי דין הבקשה להתקבל ואנמק.

עבירות החניה שבגין נקנס המבקש הינן עבירות קנס מסוג ברירת משפט שחלות עליהן הוראות סעיפים 228-230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ); הליך של ברירת משפט נפתח בהמצאה כדין של הודעת תשלום קנס המפרטת, בין היתר, את העבירה ואת שיעור הקנס שנקבע לה, כעולה מהוראות סעיף 228(ב) לחסד"פ.

הודעה זו היא מסמך קונסטיטוטיווי ומסירתה לנאשם פותחת את ההליך הפלילי נגדו (רע"פ 7752/00 ניר נ' מדינת ישראל 15.5.02).

תקנה 41(א) לתקנות סדר הדין הפלילי התשל"ד - 1974 (להלן: "התקנות") קובעת כי בעבירות קנס של העמדת רכב במקום שהעמדתו אסורה לפי חיקוק, מותר להצמיד לרכב הודעה על מעשה העבירה. במידה ולא שולם הקנס במועד שנקבע בהודעה ובעל הרכב לא ביקש להישפט, על הרשות החובה להמציא הודעת תשלום קנס חדשה בהתאם להוראות תקנה 41(ב) הקובעת: "לא שולם הקנס במועד שנקבע בהודעה שהוצמדה לרכב ולא ביקש בעל הרכב להישפט תוך אותו מועד, תומצא לבעל הרכב הרשום ברשות הרישוי הודעת תשלום קנס חדשה".

עבירת קנס הינה עבירה מסוג "ברירת משפט" שהיא עבירת "חטא" ועל כן מתיישנת היא תוך שנה מיום ביצועה. כי כך, נדרשת המשיבה להמציא למבקשת את הודעת תשלום הקנס - בדואר רשום - בתוך שנה מיום ביצוע העבירה (סעיף 225א(א) לחסד"פ).

ישנן סיבות שונות להגיון שאחרי התיישנות העבירה וביניהן הרצון לגרום לרשויות לנהוג ביעילות ותוך זמן סביר, הרצון כי זכרון העדים לאירוע יהיה טרי וכי חומר הראיות יהיה נגיש. לצד אלה ניצבת הגישה כי לא ייתכן למשוך הליכים מעבר לפרק זמן סביר.

על בסיס הרציונל האמור נקבעו פרקי זמן שונים של התיישנות מעבירה לעבירה, על פי חומרתן, כשלעבירה מסוג "חטא" נקבעה כאמור תקופת התיישנות של שנה.

נלמד אם כן, כי על הרשות להודיע לאזרח על ביצוע עבירת חניה תוך שנה מיום ביצועה. אדון עתה בדרכי ההודעה. סעיף 237(א) לחסד"פ קובע כי:

"237. (א) מסמך שיש להמציאו לאדם לפי חוק זה, המצאתו תהיה באחת מאלה:

(1) במסירה לידו; ובאין למצאו במקום מגוריו או במקום עסקו - לידי בן משפחתו הגר עמו ונראה שמלאו לו שמונה עשרה שנים, ובתאגיד ובחבר בני-אדם - במסירה במשרדו הרשום או לידי אדם המורשה כדין לייצגו;

(2) במשלוח מכתב רשום לפי מענו של האדם, התאגיד או חבר בני האדם, עם אישור מסירה; בית המשפט רשאי לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה."

תקנה 44 א לתקנות מוסיפה על הוראה זו וקובעת חזקת מסירה. זו לשונה:

"44א. בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה,

ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט, לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן" (ההדגשות שלי - ט.ת.ז).

דהיינו, המחוקק אינו דורש מהרשות להודיע לנאשם בבירור ואף לא לשלוח לו דואר רשום עם אישור מסירה. כל

שנדרש הוא משלוח הודעה בדואר רשום, או אז עובר נטל הראיה ישירות אל כתפי הנאשם להוכיח כי לא הודע לו.

אם לסכם האמור עד כה, הרי שהדרישות מהרשות פשוטות. מקום בו אדם עבר עבירה ולא ניתנה לו במקום הזמנה

על ידי פקח, על הרשות להודיעו על קיום העבירה בדואר רשום, תוך שנה מיום ביצוע העבירה. לא עשתה כן -

התיישנה העבירה.

בענייננו מבקשת המשיבה לקבוע כי בוצעה המצאה כדין של הדו"חות בדואר רשום, תוך שנה מיום ביצוע העבירה,

בהסתמך על תדפיסים בדבר "רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" מהם עולה, לטענתה, כי הדו"חות נשלחו

בדואר רשום במועד המצוין על גבי התדפיסים (נספח ב'1 - ב'5 לתגובה) (להלן: "התדפיסים").

נשאלת השאלה, אם כן, האם יכולים התדפיסים שכותרתם "רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" להוות ראיה

לאישור בדבר משלוח בדואר רשום כמצוות המחוקק?

על מנת לסבר את האוזן יובהר כי מעיון בתדפיסים עולה כי במקור מכילים הם רשימה ארוכה של דברי דואר אשר

נמסרו לדואר, על מנת שיישלחו בדואר רשום. כל הדו"חות הנזכרים בתדפיסים מחוקים, למעט הדו"ח הרלבנטי,

המתייחס למבקש. בראש התדפיסים רשומים הפרטים כדלקמן:

"רשות החניה, עיריית חדרה, רשימת דברי דואר רשומים (לפי מיקוד) שנמסרו למשלוח".

בפינה השמאלית העליונה של התדפיסים מצוין תאריך ומתחת מפורטים דברי הדואר לפי מס' רץ, שם משפחה, שם פרטי, כתובת ומספר הדו"ח (זאת ניתן ללמוד כאמור, אך מהשורה הבוודדת בה מופיעים פרטי המבקש, שכן יתר הפרטים, מחוקים).

אישור משלוח דבר דואר רשום הינו אישור מודפס של רשות הדואר אשר מציין, בין היתר, את מועד משלוח הדואר הרשום על ידי רשות הדואר, הלכה למעשה. עיון בתדפיס "רשימת דברי דואר רשומים שנמסרו למשלוח" מעלה כי אין מדובר באישור משלוח דואר רשום, אלא לכל היותר באישור על מסירה למשלוח בדואר רשום. משכך, אני סבורה כי אין די באותם תדפיסים כדי להוכיח שדברי הדואר אכן נשלחו למבקש בדואר רשום תוך שנה ממועד ביצוע העבירה. רוצה לומר, כי בהעדר אישור על משלוח דבר דואר רשום (להבדיל מאישור על מסירת דבר דואר לבית הדואר), לא הוכח כי הדו"חות אכן נשלחו למבקש בדואר רשום תוך שנה מיום ביצוע העבירה ובנסיבות הרי שלא קמה חזקת המסירה.

כן סבורה אני כי אף בחותמת הדואר המופיעה על גבי התדפיסים אין כדי לסייע למשיבה, שכן כל שניתן ללמוד מהחותמת הוא שהרשימה אכן התקבלה בבית הדואר ואין בה כדי להעיד על משלוח דבר הדואר בדואר רשום, בפועל. בית המשפט בתוך עמו הוא יושב ולא נסתרת מעיניו הטענה לפיה אזרחים רבים יושבים בחיבוק ידיים, מתעלמים מקיומם של דו"חות חניה נגדם ואך משמגיעה החרב אל סף צווארם, פונים הם לבית המשפט בטענות שונות ומשונות ובית המשפט צריך למנוע מהם לפעול בדרך נלוזה זו.

אלא שלטענה זו יש להשיב כי על מנת להילחם בתופעה האמורה, צריכה הרשות בראש ובראשונה לפעול, כנדרש מכל אזרח, על פי הוראות הדין.

נסיון החיים, כמו גם הנסיון השיפוטי מלמדים כי לא תמיד מגיע דואר רשום למי שנשלח לו ובכל זאת החליט המחוקק ללכת לקראת הרשות ולקבוע את חזקת המסירה.

על בית המשפט לדקדק דווקא במעשי ופעולות הרשות שכן בית המשפט אמון על שמירת שלטון החוק. אך לאחר שתעמוד הרשות בדרישות החוק, ניתן יהא לפנות בדרישות לאזרח.

אני מתעלמת מאי הנוחות שהחלטה זו עלולה לגרום לעומד ומתבונן מהצד, שיכול ויאמר כי יצא חוטא נשכר. אלא שבנסיבות שפורטו לעיל אין הדבר כך. כל שהיה על המשיבה לעשות הוא להציג אישור המעיד כי ביום אנשלח למבקש דואר רשום ואין למשיבה להלין אלא על עצמה, על שלא הקפידה למלא אחר הוראות החוק ויצאה ידי חובתה בהגשת התדפיס האמור.

כך גם אין במסירה אישית של הודעות תשלום למבקש בשנת 2009 ו- 2010 כדי לסייע למשיבה שכן משלא נשאה בנטל המוטל עליה ולא שלחה דרישה בדואר רשום תוך שנה מיום ביצוע העבירה אין היא יכולה להעביר את הנטל אל כתפי המבקש.

כן יש לזכור כי תנאי לקיומו של הליך הגון הוא שאדם שהליך נפתח כנגדו ידע על כך. בפרט כאשר מדובר בהליך גבייה אשר טומן אפשרות לנקיטת הליכי גבייה מנהליים העלולים להיות פוגעניים ולהסב לו הוצאות לשם תשלום החוב (ראו דברי כב' הש' פוגלמן במסגרת רע"א 5255/11 עיריית הרצליה נ' אברהם חנוך כרם (11.6.13)).

סוף דבר

לאור שפורט לעיל, אני סבורה כי המשיבה לא עמדה בנטל הראיה המוטל עליה ולכן קובעת כי הדו"חות מושא הבקשה התיישנו. המשיבה תפעל להשבת הכספים שנגבו בגין הדו"חות למבקש.

המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ג סיוון תשע"ד, 11 יוני 2014, בהעדר הצדדים.